AFYON BELEDİYESİ YAYINLARI:7

IV. Afyonkarahisar Araştırmaları Sempozyumu Bildirileri

29-30 EYLÜL 1995
AFYONKARAHİSAR

Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi Kütüphanesi	
Dem. No:	52861
Tas. No:	956.15 AFY.A

HAZIRLAYANLAR : E.EMEL SARLIK - MEHMET SARLIK

AFYON'UN YETİŞTİRDİĞİ BÜYÜK DİN BİLGİNİ PROFESÖR KAMİL MİRAS VE ESERLERİ (1874-1957)

Niyazi İPLİKÇİOĞLU
AKÜ Atatürk İlkeleri ve
İnkılap Tarihi Okutmanı

Prof. Kamil Miras Afyonumuzun yetiştirdiği en büyük din bilginlerinden biridir. Ayrıca tam anlamıyla örnek bir şahsiyettir.

1874(1291 Rumi) tarihinde Afyonkarahisar'da doğmuştur. Mirâszade Müderris Ahmet Efedinin oğludur. İlk ve orta tahsilini Afyonkarahisar'da tamamlamıştır. İlk hocaları babası Ahmet Efendi ile Müderris Musamcızade Ali Efendidir. Daha sonra İstanbul'a gitmiş Fatih Camii ders-ı Amlarından ders almış Alasonyalı Hacı Ali Zeynel Abidinden yüksek ilimleri okumuş ve icazet almıştı. Bundan sonra Üniversite Ulûmu Aliye-i Diniyye şubesine girmiş üç sene sonra burasını da pekiyi derece ile bitirmiştir.

Prof. Kâmil Miras

1906 senesinde yapılan rüus imtihanını kazanmış bir yıl sonrada Bayazid Camiinde des okutmaya başlamıştır. 2 Meşrutiyetin ilanından sonra yapılan seçimler sonucu Afyonkarahisar'dan milletvekili seçilmiştir.

30 Ağustos 1910 da Bayazid camii dersiamlığına başlamış üniversite Ulûmu şer'iyye şubesi Tarih, Fıkıh, İlmi Ahlak, Ulûmudiniyye Muallimliklerinde bulumuştu. 1911 yılında tekrar Bayazid Camii Dersiamlığını yürütmüş 1912 de Süleymaniye Medresesi Tarih, Fıkıh Mantık ve Kelam müderrisliklerinde bulunmuştur. 1923 de Afyonkarahisar'dan milletcekili seçilmiştir. 1 Haziran 1927'de Milletcekilliği sona ermiştir. Bir müddet açıkta kalan Kâmil Mirâs 26 Haziran 1940 tarihinde Diyanet İşleri Başkanlığı Heyet-i Müşavere üyeliğine tayin edilmiş. Bu görevde 3 yıl çalıştıktan sonra 24 Nisan 1943 taihinde mekliye ayrılmıştır. Hayatının son günlerini yazı hayatına hasretmiş memleketi Afyon'la ilgisini hiç kesmemiştir. Büyük bilgin 30 Nisan 1957'de İstanbul Anadolu hisarındaki evinde vefat etmiş ve İstanbul'da defnedilmiştir.

3 oğlu, Talât, Emin, ve Sedat miras kardeşlerden hiçbiri maalesef bugün hayatta değildir. Büyük oğlu Talat Miras Türkiye'nin yetiştirdiği değerli diplomatlarımızdandı. Dışiyleri Teşkilatımızın çeşitli kademelerinde görev almış Sofya ve Bounes Aires büyükelçiliklerinde bulunmuştu.

Kâmil Mirasın Türk Milletine en büyük hizmeti T.B.M.M.inde Kur'anı Kerim'in Türkçemize tercüme ve tefsir edilmesi kosunuda meclise vermiş olduğu kanun teklifidir. Nitekim T.B.M.M. bu teklifi oybirliği ile kabul etmiş

ve devrin büyük din bilginlerinden Elmalılı Hamdi Yazır tarafından "Hak Dini Kur'an Dili" ismiyle hazırlanan dokuz cilt tefsir Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından bastırılmıştır.

Kur'anı Kerim ile birlikte Buharininde tercümesi T.B.M.M.ince kabul edilmiştir. Bu eser 12 cilt olup diyanet İşleri Başkanlığı tarafından neşredilmiş 1, 2 ve 3 ciltler Ahmet Naim 4. ciltten 12. cilde kadarda merhum Kamil Miras tarafından izahlı bir şekilde dilimize çevrilmiştir. diğer telif ve tercüme eserleri şunlardır.

1-Tarih-i Fıkıh

2-Kuran ve Tefsir Tarihi

3-Din-i İslam Emevi ve Abbasi devirlerine ait kısmı

4-Ahlâk-ı şeriyye

7-Ramazan musahabeleri

Ayrıca İslam-Türk Ansiklopedisi mecmuasında yazdığı çok değerli makalalelerinden bazıları: Hz. Muhammed'in Mekke'den Medineye Hicreti, Hadisi Şerif, Peygamberimizin Bayram Hayatı İslam Medeniyetinde Harp Hukuku ve Tarihi, Kamil Miras oldukça kuvvetli bir şairdir. Arapça ve Farsça'yı çok iyi bilir. Okur yazar ve konuşurdu.

Prof. Kamil Miras çok vefalı bir Afyon'lu idi. Afyondaki Kültür ve Sanat çalışmalarını her zaman Takip ve eşvik ederdi. Afyon'un çok büyük hizmetleri geçen Edip Ali Baki için "İslam Türk Ansiklopedisi Muhitül Maarif Mecmuasının" Kasım 1947 nüshasında yazdıkları:

"Afyon Lisesinin güzide hocalarından bulunan muhterem üstad Edi Ali Bakiyi Taşpınar dergisinde ve bu mecmuanın ilk nüshalarından beri fasılasız neşrolunan kıymetli yazıları ile tanıdım. Afyonkarahisar ilinin ilmi, içtimai ve hukuki sahalarda yetişen ve asırlarca devam eden tarihi simalarını eski beralar, mahkeme sicilleri, kitabeler gibien emniyetli vesikalara dayanarak yazan üstadın kudretli kalemini kutlamak ve bir Afyon'lu olmak münasebeti ile teşekkürlerimi sunmak isterdim " Edip Ali Hocamız büyük bir araştırmacı idi. Türkiye'de Şeri Mahkeme sicilleri üzerinde ilk ilmi çalışmaları başlatanlardandı, bu alandaki çalışmalarını "Afyonkarahisar'da 17 ve 18. Yüzyıllarda Meşhur Halk Tarihinden Yapraklar" isimli kitabında yayınladı. Bu kitaptan çok önemlibir belge 120 yaşındaki bir kadın öğretmenin dilekçesi:

Devletlu ve bu kadru hatuna merhametli Sultanım hazretleri sağolsun.

"Ahzuhali bende budurki kulları nefsi Karahisar'dan Çavuş Mahallesinden olup Merhum Sultan Murad (4. Murat) zamanında Hoca idim. Sıbyan Uşakları okuturdum. 80 yıl hocalık ettim. halen yüzyirmi yaşında olup gözüm görmez ve kulağım eşitmez bir garibe hatun olup devletten düşüp bir kimseye avcu açıp halin şudur dediğim yok ve diyemem. Nefsi Karahisar'da ve Çavuşlar Mahallesinde Hasan ve Halil ve Emir İbrahim ve Pettek Oğlu nam ki nesneler ve Muhzır Halil tgallü ben ve fuzulen mülküm ve bağım zaptedilip ağaçları kesilip ve 2800 girbe taşım satıp Külli gadretmekle Efendimin Merahimi aliyyelerinden niyaz ederim ki mübaşir Kulları tayin olunup hasımları huzura izhar huzurunuzda Şer'an hakkım hakolmak bâbında baki ferman efendimindir"

Bende Ayşe Hatun
Sene 1131 (M.1718)

Afyon'un en eski Kadın Öğretmeni ile Hocalarımızı Rahmet ve Şükranla yâd ederim.